

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ НА КОРОНАВИРУС (COVID-19): ПРАВА, РОЛИ И ОТГОВОРНОСТ НА ЗДРАВНИТЕ РАБОТНИЦИ, ВКЛЮЧИТЕЛНО КЛЮЧОВИ СЪОБРАЖЕНИЯ ЗА БЕЗОПАСНОСТТА И ЗДРАВЕТО

Коронавирусите са група вируси, принадлежащи към семейството на Coronaviridae, които заразяват както животни, така и хора. Човешките коронавируси могат да причинят леко заболяване, подобно на обикновена настинка, докато други причиняват по-тежки заболявания (като MERS - Близкоизточен респираторен синдром и SARS - тежък остър респираторен синдром). Нов коронавирус, който досега не е идентифициран при хора, се появи в Ухан, Китай през декември 2019 г.

Симптоматиката се характеризира с респираторни симптоми и включва висока температура, кашлица и задух. В по-тежки случаи инфекцията може да причини пневмония, тежък остър респираторен синдром и понякога смърт. Стандартните препоръки за предотвратяване на разпространението на COVID-19 включват честото почистване на ръцете с помощта на дезинфектанти на алкохолна основа или измиване със сапун и вода; покриване на носа и устата при кашляне и кихане с кърпи за еднократна употреба или сгънат лакът (кихане и кашляне в сгъвката на лакътя); и избягване на близък контакт с всеки, който има треска и кашлица.

СЗО работи в тясно сътрудничество с експерти на световно ниво, правителства и партньори, за бързо разширяване на научните знания за този нов вирус и за предоставяне на навременни съвети за мерки за опазване здравето на хората и предотвратяване на разпространението на заразата.

Права, роли и отговорности на здравните работници, включително безопасност и здраве при работа

Здравните работници са на първа линия при всяка поява на огнище на зараза и като такива са експонирани на опасности, които ги излагат на риск от инфекция с разпространяващия се патоген (в случая COVID-19). Опасностите включват експозиция на патогени, дълги работни часове, психологически дистрес, умора, професионално прегаряне (бърнаут синдром), стигма и физическо и психическо насилие. Този документ подчертава правата и отговорностите на здравните работници, включително конкретни мерки, необходими за защита на безопасността и здравето на работното място.

Превод и адаптация от Национален център по общественото здраве и анализи, Колабориращ център на СЗО по здраве при работа

Правата на здравния работник включват действия, предприемани от работодателите и ръководителите на здравни заведения:

- поемат пълна отговорност, че всички необходими превантивни и защитни мерки за свеждане до минимум на риска за безопасността и здравето на работното място са предприети, включително внедряване на системи за безопасност на труда и управление на здравето за идентифициране на опасностите и оценка на рисковете за здравето и безопасността; мерки за предотвратяване и контрол на инфекциите; политики за нулева толерантност към насилие и тормоз на работното място;
- предоставят информация, инструкции и обучение за безопасност и здраве при работа;
 - опреснително обучение за превенция и контрол на инфекции; и
 - поставяне, използване, премахване и изхвърляне на лични предпазни средства (ЛПС);
- осигуряват адекватно обучение за превенция и контрол на инфекции и ЛПС (маски, ръкавици, очила, престилки, средства за дезинфекция на ръцете, сапун и вода, препарати за почистване) в достатъчно количество за здравните работници или друг персонал, който се грижи за пациенти със съмнение или потвърден COVID-19, така че на работещите да не се налагат разходи за спазване на изисквания за безопасност и здраве при работа;
- запознават персонала с техническите актуализации във връзка с COVID-19 и предоставят подходящи инструменти за оценка, провеждане на медицински триаж, тестване и лечение на пациенти и за споделяне на информация за профилактика и контрол на инфекциите с пациенти и обществеността;
- при необходимост осигуряват подходящи мерки за безопасност на персонала;
 - осигуряват свобода на работещите да докладват за инциденти като експозиция на кръв или телесни течности от дихателна система или случаи на насилие и предприемат мерки за незабавно проследяване, включително подкрепа за жертвите;
- съветват работещите да се самонаблюдават, да съобщават за симптоми и да останат у дома, когато са болни;
- поддържат подходящо работно време с почивки по време на работа;
- консултират се със здравните работници относно аспекти на безопасността и здравето при работа и уведомяват инспекцията по труда за случаи на професионални заболявания;

- не изискват специалистите да се връщат на работните места, когато има продължаваща или сериозна опасност за живота или здравето им, докато работодателят не предприеме необходимите корективни действия;
- зачитат правото на обезщетение, рехабилитация и лечебни услуги, ако са заразени с COVID-19 след експозиция на работното място. Това би се считало за професионална експозиция и произтичащото заболяване да се счита за професионално заболяване;
- осигуряват достъп до услуги в областта на психичното здраве и консултации; и
- осъществяват сътрудничество между ръководството и работниците и / или техните представители.

Здравните работници трябва да:

- спазват установените процедури за безопасност и здраве при работа, избягват излагането на други лица на рискове за здравето и безопасността и участват в осигуреното от работодателя обучение по безопасност и здраве;
- спазват предоставените протоколи за оценка, провеждане на медицински триаж и лечение на пациентите;
- да се отнасят към пациентите с уважение, състрадание и достойнство;
- запазят конфиденциалността на пациента;
- следват установените процедури на общественото здраве за докладване на пациенти със съмнение или потвърдени случаи;
- предоставят или засилват профилактиката и контрола на инфекциите и информацията за общественото здраве, включително на обезпокоените хора, които нямат нито симптоми, нито риск;
- поставят, използват, премахват и изхвърлят личните предпазни средства правилно;
- да се самонаблюдават за признаци на заболяване и да се самоизолират или да докладват за заболяване на мениджърите при възникване;
- докладват на непосредствения си ръководител за всяка ситуация, за която имат основание да смятат, че представлява непосредствена и сериозна опасност за живота или здравето.

Допълнителни ресурси

С развитието на знанията за вируса СЗО ще продължи да създава и актуализира технически ръководства. Полезните материали включват:

- Emerging respiratory viruses, including nCoV: methods for detection, prevention, response and control <https://openwho.org/courses/introduction-to-ncov>

- Surveillance and case definitions
<https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/technical-guidance/surveillance-and-case-definitions>

- Early investigations
<https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/technical-guidance/infection-prevention-and-control>

- Patient management
<https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/technical-guidance/patient-management>

- Infection prevention and control
<https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/technical-guidance/infection-prevention-and-control>

- Laboratory guidance
<https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/technical-guidance/laboratory-guidance>

- Country readiness
[https://www.who.int/publications-detail/national-capacities-review-tool-for-a-novel-coronavirus-\(ncov\)](https://www.who.int/publications-detail/national-capacities-review-tool-for-a-novel-coronavirus-(ncov))

- Risk communication and community engagement
[https://www.who.int/publications-detail/risk-communication-and-community-engagement-readiness-and-initial-response-for-novel-coronaviruses-\(-ncov\)](https://www.who.int/publications-detail/risk-communication-and-community-engagement-readiness-and-initial-response-for-novel-coronaviruses-(-ncov))

- Disease commodity package
[https://www.who.int/publications-detail/disease-commodity-package---novel-coronavirus-\(ncov\)](https://www.who.int/publications-detail/disease-commodity-package---novel-coronavirus-(ncov))

- Reduction of transmission from animals to humans

<https://www.who.int/health-topics/coronavirus/who-recommendations-to-reduce-risk-of-transmission-of-emerging-pathogens-from-animals-to-humans-in-live-animal-markets>

Превод и адаптация от Национален център по общественото здраве и анализи, Колабориращ център на СЗО по здраве при работа